

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Ruttner György ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Erdős Anett ügyvé) által képviselt **alperes** ellen **megbízási díj megfizetése** iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál 24.G.305.471/2009. szám alatt indult és a Fővárosi Bíróság 1.Gf.75.873/2010/6. számú részítéletével elbírált perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Bíróság 1.Gf.75.873/2010/6. számú részítéletét - a felülvizsgálati kérelemmel támadható részében - hatályában fenntartja.

Körtelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 43.750 (Negyvenháromezer-hétszázötven) Ft felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen a részítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint az alperes mint megbízó és a felperes mint megbízott között 2006. december 17-én - 2008. március 31-i lejáratra - felhasználási szerződéssel vegyes megbízási szerződés jött létre, amelyben a felperesi cég (képviselője O I) vállalta, hogy az ott meghatározott játékfilmben biztosítja O I színművész szereplését 4.000.000 Ft + ÁFA díjazás ellenében. A díj utolsó részlete 1.500.000 Ft + ÁFA, az utószinkron befejezését követő 10 munkanapon belül vált esedékessé. A szerződés tartalmazta, hogy a megbízott vállalja, miszerint O I színművész az alperes igényei szerint a film promóciójában, az azzal összefüggő rendezvényeken - belföldi rendezvény esetén - külön díjazás nélkül részt vesz.

Az alperes az utószinkron befejezését követően esedékessé vált 1.800.000 Ft díjból 1.400.000 Ft-ot nem egyenlített ki.

A fizetési meghagyással indult, majd ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes keresetében 1.900.000 Ft tőke, ennek 2008. március 19-től járó késedelmi kamata, valamint a perköltségek megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben 1.500.000 Ft kártérítésben kérte a felperest és a perben nem álló O I színművészt egyetemlegesen marasztalni. Viszontkeresetét arra alapította, hogy O I színművész magatartása miatt kellett a film promóciós körútját lemondania, ebből a viszontkeresettel érvényesített kára származott.

Az elsőfokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság a 24.G.305.471/2009/13. számú ítéletében az alperest 1.400.000 Ft tőkében, ennek 2008. március 19-től járó késedelmi kamataiban és 171.500 Ft perköltségben marasztalta, míg a felperes keresetét ezt meghaladóan, az alperes viszontkeresetét pedig teljes terjedelmében elutasította.

A kereset kapcsán az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a film gyártásával kapcsolatos felperesi mulasztásra utaló nyilatkozatot nem tett, vagyis érdemben nem védekezett. Az 1.400.000 Ft megbízási díj a film gyártásával kapcsolatos utószinkron befejezését követően esedékessé vált, ezért a Ptk. 478. §-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes javára a ki nem egyenlített megbízási díj és kamatai megfizetésére. Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta az alperes viszontkeresetét. Abból indult ki, hogy a szerződés 3.9. pontjában csak a forgatási napok elmulasztásából eredően szabályozták a felperes kártérítési felelősségét. A film elkészítésével kapcsolatban az alperes kárigényt nem érvényesített, a film promóciójával kapcsolatos tevékenységek viszont nem képezték a szerződés tárgyát, az azzal kapcsolatos kötelezettségek esetleges megszegéséért O I, mint a szerződésben nevesített színművész tartozik felelősséggel. Mivel a promóciós kötelezettségek

elmulasztása miatt a felperes terhére szerződésszegés nem róható, a Ptk. 318. §-ának /1/ bekezdése alapján alkalmazandó, a Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdése szerint kárfelelősség nem terheli.

A másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság az alperes fellebbezése folytán hozott 1.Gf.75.873/2010/6. számú részítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését nem érintette, az alperest 1.400.000 Ft megbízási díjban és kamataiban marasztaló rendelkezését helybenhagyta, a viszontkeresetet elutasító rendelkezését hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A másodfokú bíróság a kereseti kérelem tekintetében elfogadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és osztotta annak jogi következtetéseit is. A szerződésben rögzített utolsó díjrészlet a felperest a másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint is megillette. Kifejtette, hogy a felperes az alperes megbízását teljesítette, biztosította O I színművész szereplését a szerződésben írt játékfilmben. Az utószinkron befejezésével az utolsó megbízási díjrészlet a szerződés 5.2. pontja értelmében esedékessé vált, ezért álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Ptk. 478.§-ának /1/ bekezdése alapján jogsértés nélkül marasztalta az alperest a még fennálló megbízási díjban és kamataiban.

A viszontkereset vonatkozásában megállapította, hogy a felperes vállalta a szerződésben O I színművész közreműködésének biztosítását a film promóciós időszakában is. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt e körben bizonyítást nem folytatott le, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének a viszontkereset elutasítását tartalmazó rendelkezését hatályon kívül helyezte.

A jogerős részítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

A másodfokú bíróság által elkövetetett jogszabálysértést a Pp. 2. § /1/ bekezdésében, a 3. § /2/ bekezdésében, valamint a 213. §-ának /2/ bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg.

Előadta, hogy a másodfokú bíróság részítélete iratellenes azon részében, melyben rögzítette, miszerint az alperes a keresettel szemben érdemben nem védekezett. A viszontkereset 3. oldalán ugyanis hivatkozott arra, hogy O I színművésznek a forgatás során tanúsított viselkedésére tekintettel döntött úgy az alperes, hogy a megbízási díj utolsó részletét a szerződésben rögzített határidőben nem, hanem csupán a promóciós körút teljesítését követően egyenlíti ki. Ezt az álláspontját többször szóban közölte és a felperes jogi képviselőjének írt 2008. május 19-én kelt levelében írásban is megerősítette. A viszontkereset 3. oldalán hivatkozott arra, hogy a

megbízási díj hátralékos részére a felperes szerződésszegés miatt egyáltalán nem jogosult.

Hangsúlyozta, hogy a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakyszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe. „Az eljáró bíróság” megsértette a Pp. 3. §-ának /2/ bekezdését, amikor az előterjesztett viszontkeresetet nem értékelte az alperesi keresetre előterjesztett ellenkérelemként és érdemi védekezésként, annak ellenére, hogy valójában valamennyi írásbeli kérelmében a kereset elutasítását kérte. A fellebbezésében kifejezetten kérte, hogy a bíróság tárja fel a felek szerződéses kapcsolatát és azt a tényt, hogy a felperes magatartása indította arra az alperest, hogy visszatartsa a fizetést, amelyet az eljáró bíróságok nem teljesítettek.

Megszegte a másodfokú bíróság a Pp. 213. §-ának /2/ bekezdését is, tekintve, hogy a részítélet meghozatalának feltételei nem álltak fenn. A részítélet meghozatalára akkor kerülhet sor, ha a kereseti kérelem önállóan elbírálnak része tekintetében nincs szükség további tárgyalásra. A perbeli esetben azonban lényegében a viszontkereset tartalmazta a felperes kereseti kérelmének elutasítására vonatkozó kérelem indokait. A viszontkereset elbírálásáról egyébként a keresettel együtt kellett volna döntenie az eljáró bíróságnak.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős részítélet hatályban tartására irányult.

.-.-.-.-.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős részítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

Nem követett el jogszabálysértést a másodfokú bíróság azzal, hogy a kereset tárgyában a Pp. 213. §-ának /2/ bekezdése szerinti részítéletet hozott.

A Pp. 213. §-ának /1/ bekezdése értelmében az ítéleti döntésnek ki kell terjednie valamennyi kereseti kérelemre, amely értelemszerűen magában foglalja a viszontkereset tárgyában való ítéleti döntést is. Nincs azonban annak jogi akadály, hogy a bíróság az egyes kereseti kérelmek, vagy a kereseti kérelem önállóan elbírálnak egyes részei felől a Pp. 213. §-ának /2/ bekezdése szerint részítélettel döntsön, ha e kérdésben további tárgyalásra nincs szükség, a többi kérelem tekintetében azonban a tárgyalást el kell halasztani. A Pp. 213. §-a /2/ bekezdése utolsó fordulatának azon rendelkezéséből, miszerint a részítélet a később hozott ítélettel – többek között – „a viszontkeresetre vonatkozó tárgyalás eredményéhez képest hatályon kívül helyezhető, vagy megfelelően módosítható” az állapítható meg, hogy a bíróságnak jogi lehetősége van viszontkeresettel történő igényérvényesítés esetén a kereset

tárgyában részítélettel határozni, ha annak a Pp. 213. §-ának /2/ bekezdésében írt feltételei egyébként fennállnak.

A perbeli esetben tehát azt kellett vizsgálni, hogy a kereset tárgyában szükség volt-e további tárgyalásra, avagy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a kereset megalapozottan eldönthető volt. Az iratokból megállapítható, hogy a felperes 2006. december 17-én az alperessel kötött megbízási szerződésből eredően őt megillető megbízásai díj megfizetése iránt indított keresetet. A szerződés 5.2. pontja értelmében a 4,000.000 Ft + ÁFA megbízási díj utolsó 1.500.000 Ft + ÁFA díjrészlet az utószinkron befejezését követő 10 munkanapon belül volt esedékes, amelyet az alperes számla ellenében volt köteles kiegyenlíteni. Az utószinkron 2007. szeptemberében befejeződött, a felperes 2007. október 1-én 2007. október 11-i esedékességgel 1.500.000 Ft + ÁFA vállalkozói díjról számlát állított ki, azt az alperes befogadta, az abban foglaltakkal szemben kifogást nem emelt, a fizetési kötelezettségét azonban csak részben és késedelmesen teljesítette.

Tény, hogy az alperes a viszontkeresetében a keresettel szemben azzal védekezett, miszerint O I művésznőnek a forgatáson tanúsított viselkedése miatt döntött úgy, hogy a megbízási díj utolsó részletét csak a promóciós körút befejezése után egyenlíti ki és hogy ezt az elhatározását szóban, valamint a 2008. május 19-én kelt, a felpereshez címzett levelében közölte.

A viszontkeresetben megjelölt az általa kifogásolt „viselkedés” az volt, hogy O I művésznő a szerződés hatálya alatt elvállalta az A című produkcióban való részvételt, ezáltal a forgatás mintegy két hetet csúszott tovább, hogy nevezett esetenként késett a próbákról. A művésznőnek az A-ban való fellépéséhez az alperes előzetesen hozzájárult, így azt a rendelkezésre álló adatok szerint szerződésszegésként értékelni nem lehet. A forgatásról való esetenkénti késésre vonatkozóan konkrét tényállást nem adott elő, bizonyítékokat nem jelölt meg, a felülmerült plussz költségét nem vezette le, nem igazolta. Az alperes e tekintetben konkrét tényelődást a másodfokú eljárásban sem tett, és annak bizonyítékait sem jelölte meg, ezért sem az első, sem a másodfokú eljárásban nem volt ok a kereset tárgyában a tárgyalás elhalasztására.

Tény, hogy a film elkészült, az utómunkálatok a szerződés 2.2 pontjában írt 2007. december 30-a helyett már 2007. szeptemberében befejeződtek tehát a film elkészülte az eredeti tervekhez képest nem késett, az alperes viszont nem nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy az általa állított késések egyébként mennyiben befolyásolták a film elkészültét és az ezzel kapcsolatos díjfizetési kötelezettséget, ezért nem volt jogi akadály a kereset tárgyában részítélet meghozatalának.

Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy egyoldalúan a promóciós időszak befejezése utánra jogszerűen halaszthatta a megbízási díj kifizetését. A díj esedékességét a szerződés rögzítette, a szerződés módosítására az alperes egyoldalú jogosultsággal nem rendelkezett, mivel a szerződés módosítását a felek a 9.3. pontban közös megegyezéshez és írásbeli alakhoz kötötték, így nincs annak jogi relevanciája, hogy az alperes szóban mikor, milyen, a szerződés módosítására vonatkozó nyilatkozatot tett.

A 2008. május 19-én kelt, a felpereshez címzett levelében a felülvizsgálati kérelemben tett előadásával ellentétben nem azt közölte, hogy csak a promóciós körút befejezését követően kívánta kiegyenlíteni a megbízási díj hátralévő részét, hanem kifejezetten megtagadta annak kiegyenlítését arra hivatkozással, hogy a művész nem a szerződésben foglaltaknak megfelelően vett részt a promóciós munkában. Az alperes megbízási díj fizetési kötelezettsége azonban - amelyre az eljárás bíróságok helyesen mutatott rá - nem függött a promóciós munkában való mikénti részvételtől. A díj utolsó részlete a szerződés szerint hónapokkal korábban esedékessé vált, mint ahogy a promóciós körút egyáltalán elkezdődött volna. Mindezekre figyelemmel a keresettel kapcsolatban a döntés feltételei fennálltak, további tárgyalásra e körben nem volt szükség, így a Pp. 213 §-a /2/ bekezdésének megsértése nélkül hozott a másodfokú bíróság részítéletet a kereset tárgyában.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a jogerős másodfokú részítéletet a hatályon kívül helyező rendelkezés érdemi vizsgálata nélkül a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése szerint köteles a felperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. A felperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a /2/ bekezdésének a) pontja és /5/ bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának /1/ bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2011. június 21.

.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke
öngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.előadó-bíró
Dr.Lőrincz Györgyné sk.bíró